

Sygnatura akt: V GC 1365/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Kalisz, dnia 25 września 2019 r.

Sąd Rejonowy w Kaliszu w V Wydziale Gospodarczym w składzie:

Przewodniczący: sędzia Magdalena Berczyńska – Bruś

Protokolant: Magdalena Grzesiak

po rozpoznaniu w dniu 13 września 2019 r. w Kaliszu

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością Spółki komandytowej w O.

przeciwko F. W.

o zapłatę

1. oddała powództwo

2. zasądza od powoda (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością Spółki komandytowej w O. na rzecz pozwanego F. W. kwotę 917 zł (dziewięćset siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego

SSR Magdalena Berczyńska-Bruś

Sygn. akt V GC 1365/18

UZASADNIENIE

Powód (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Spółka Komandytowa w O. wniósł w dniu 2 listopada 2017r. przeciwko pozwanemu F. W. prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwą Przedsiębiorstwo Usługowo – Handlowe (...) w N. o zasądzenie nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym kwoty 3.411,20 zł z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 13 września 2017r. do dnia zapłaty, kwoty 170,47zł oraz o zasądzenie zwrotu kosztów postępowania.

W uzasadnieniu pozwu wskazano, że w ramach prowadzonej działalności gospodarczej i zgodnie ze zleceniem transportowym (...) z dnia 25 sierpnia 2017r. pozwany zobowiązał się do wykonania na rzecz powoda usługi transportowej. W dniu 28 sierpnia 2017r. pozwany po godzinie od przyjazdu na miejsce załadunku odjechał nie czekając na gotowość towaru. Gdy towar był już gotowy do załadunku odmówił ponownego podstawienia samochodu, w związku z czym powód był zmuszony do zlecenia tego transportu innej firmie aby nie ponieść konsekwencji finansowych ze strony swojego klienta. Zgodnie z pkt 2. zlecenia nr (...) z dnia 23 sierpnia 2017r., które to zlecenie zostało w całości zaakceptowane przez pozwanego, za niewykonanie zlecenia odpowiedzialność ponosi zleceniobiorca, czyli pozwany. Dodatkowo zgodnie z pkt 9 zlecenia pozwany był zobowiązany do oczekiwania na towar do 48 godzin od momentu podstawienia samochodu pod załadunek, pozwany odjechał jednak po jednej godzinie i odmówił ponownego podstawienia auta. Powód obciążył pozwanego kwotą 800 euro, w przeliczeniu na PLN po kursie z dnia poprzedzającego wystawienie noty obciążeniowej równej 3.411,20 zł. Kwota ta wynika z różnicy pomiędzy kwotą za którą pozwany zobowiązał się zrealizować zlecenie a kwotą przewoźnika zastępczego, który musiał zostać zorganizowany w trybie pilnym aby wywiązać się ze zleconych terminów załadunku i rozładunku. Ponadto

uzasadnione jest żądanie zasądzenia kwoty 170,47 zł stanowiącej równowartość 40 euro, na podstawie art. 10 ustawy z dnia 8 marca 2013r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych.

Do pozwu załączono zlecenie transportowe (...) z 29.08.2017r., zlecenie transportowe (...) z 25.08.2017r., notę obciążeniową nr (...) na kwotę 800 euro z 29.08.2017r., wezwanie do zapłaty z 13.09.2017r., notę księgową nr (...) na kwotę 170,47 zł z 15.09.2017r., dokument CMR, specyfikację wysyłkową, wydruk rozmowy i reklamację zlecenia (...).

W dniu 26 marca 2018r. Sąd wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, sygn. akt V GNC 4768/17, zgodnie z żądaniem pozwu.

Pełnomocnik pozwanego, zachowując ustawowy termin wniósł sprzeciw od nakazu zapłaty i wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie zwrotu kosztów postępowania. W uzasadnieniu pozwany podniósł zarzut niewykazania przez powoda przysługiwania mu jakiegokolwiek roszczenia zarówno co do zasady jak i co do wysokości. Powód zlecił pozwanemu wykonanie usługi transportowej na trasie D. (Polska) – S. (Francja). Pozwany w dniu 28 sierpnia 2017r. stanął na miejscu załadunku zgodnie ze zleceniem i oczekiwał na załadunek samochodu. Zgodnie z warunkami zlecenia załadunek miał odbyć się o godzinie 8.00 dnia 28 sierpnia 2017r. w D.. Pozwany stanął na wskazaną godzinę i oczekiwał ponad cztery godziny na załadunek. Kierowcy została przekazana informacja, że załadunek się nie odbędzie, gdyż kontrahenci z Francji nie zapłacili za towar, który miał być wysłany. Pozwany niezwłocznie skontaktował się telefonicznie z M. D., przedstawicielem powoda, który też w jego imieniu potwierdził słowa załadowcy, że załadunku nie ma i nie będzie. Takie postępowanie należy uznać za anulowanie zlecenia. Klient, do którego miał trafić ładunek, zapłacił za towar dopiero dnia 29 sierpnia 2017r. Ponadto z żadnego punktu zlecenia nie wynika wbrew twierdzeniom powoda, zobowiązanie przewoźnika (pозwanego) do oczekiwania na towar do 48 godzin od podstawienia samochodu pod załadunek. Zobowiązanie takie nie wynika również z Konwencji CMR. Punkt 9 zlecenia, na który powołuje się powód stwierdza tylko o wysokości wynagrodzenia za postojowe, z kolei z punktu 3 zlecenia nie wynika jakiegokolwiek zobowiązanie powoda do „poczekania 48 godzin” na załadunek. Z żadnych uzgodnień stron, czy to pisemnych, czy ustnych nie wynikało zobowiązanie powoda do poczekania 48 godzin na załadunek. Zlecenie stwierdza jedynie że w takim przypadku, gdyby powód oczekiwał na załadunek do 48 godzin, nie należy mu się zwrot kosztów z tego tytułu wynikających. Niewykonanie zlecenia nastąpiło z wyłącznej winy powoda, który anulował zlecenie, a pozwany nie miał obowiązku oczekiwać na załadunek skoro z treści zlecenia jasno wynikała jego data i godzina. Wobec powyższego brak jest podstawowych przesłanek odpowiedzialności odszkodowawczej. Powód nie wykazał roszczenia nie tylko co do zasady, ale również co do wysokości. Niezasadnym jest również żądanie kwoty 40 euro wynikającej z ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych albowiem na gruncie niniejszej sprawy mamy do czynienia z roszczeniem o odszkodowanie, a nie wynikającym z transakcji handlowej lub umowy. Z ostrożności procesowej pozwany złożył zarzut potrącenia roszczenia pozwanego w kwocie 3.411,20 zł.

Do sprzeciwu pozwany załączył notę obciążeniową nr (...) na kwotę 2.373,85 zł, z tytułu anulowania zlecenia transportowego nr (...) w momencie, gdy auto było już na załadunku - 2.133,73 zł z tytułu utraconych korzyści i 240,12 zł z tytułu szkody.

W piśmie procesowym z dnia 13 lipca 2018r. powód zakwestionował roszczenie pozwanego. Zgodnie z pkt 21 umowy pozwany nie mógł bez pisemnej zgody powoda opuścić miejsca załadunku. Odjechał z niego w dniu 28 sierpnia 2017r. i odmówił podstawienia transportu w dniu 29 sierpnia 2017r., co jednoznacznie świadczy o tym, iż nie wywiązał się z treści łączącej strony umowy. Żaden z pracowników powoda nie zapewniał pozwanego o tym, że załadunku nie będzie.

Pozwany w piśmie procesowym z dnia 31 lipca 2018r. podtrzymał dotychczasowe stanowisko i przedstawił argumentację prawną na jego poparcie.

Na rozprawie w dniu 13 września 2019r. powód cofnął pozew ze zrzeczeniem się roszczenia co do kwoty 170,47 zł.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Spedytor powoda M. D. i syn pozwanego K. W. w rozmowie na komunikatorze (...) ustalili szczegóły zlecenia transportowego z D. do S. we Francji.

Dowód: wydruk rozmowy z komunikatora (...) z dnia 25.08.2017r.(k. 95-

98 akt)

W dniu 25 sierpnia 2017r. powód zlecił pozwanemu transport mebli sosnowych z D. do S.. Załadunek miał nastąpić w dniu 28 sierpnia 2017r. w D. o godzinie 8.00, a rozładunek w dniu 29 sierpnia 2017r. w S. do godziny 16.00. Wynagrodzenie powoda ustalono na kwotę 1000 euro + 23% VAT. W umowie wskazano również dane kierowcy oraz dane spedytora D. M. z numerem jego telefonu. Faktura miała być wystawiona w walucie euro, natomiast kwotę podatku VAT należało przeliczyć na PLN po kursie z dnia poprzedzającego datę rozładunku. Termin płatności wskazano na 60 dni liczony od dnia otrzymania przez zleceniodawcę pocztą lub kurierem prawidłowo wystawionej faktury VAT oraz kompletu dokumentów biorących udział w transporcie. W punkcie 2 zlecenia przewidziano, że niewykonanie lub nieprawidłowe wykonanie zlecenia jest podstawą dla zleceniodawcy do nałożenia na zleceniobiorcę kary umownej w wysokości 100% przewoźnego, w punkcie 9, że wysokość postojowego za 24 godziny na załadunku-rozładunku wynosi 50 euro, z zastrzeżeniem punktu 3 zlecenia, zleceniobiorca wystawia wówczas notę obciążeniową. W punkcie 3 przewidziano, że wolne od wszelkich kosztów jest 48 godzin od momentu podstawienia samochodu pod załadunek lub rozładunek oraz soboty, niedziele i postoje na urzędach celnych. Ewentualne roszczenia o przestój rozpatrywane będą przez zleceniodawcę tylko po przedstawieniu prawidłowo wypełnionej karty postoju. W punkcie 21 zlecenia przewidziano, że w przypadku stwierdzenia przez zleceniobiorcę braku gotowości do załadunku lub rozładunku będącego przedmiotem zlecenia, zleceniobiorca nie opuszcza miejsca załadunku lub rozładunku, bez pisemnej zgody zleceniodawcy, za co przysługuje mu stawka postojowego na zasadach i w wysokości określonej w pkt 9 zlecenia. W przypadku naruszenia postanowień tego punktu, stosuje się punkt 2 zlecenia. Umowa została podpisana przez pozwanego z zastrzeżeniem, że akceptuje warunki zlecenia bez kar umownych, a w miejscu podpisu powoda wskazano dane spedytora D. M. i numer telefonu.

Dowód: zlecenie transportowe z dnia 25.08.2017r. nr (...) (k. 10 -

11 akt)

Pozwany w dniu 25 sierpnia 2017r. przyjął zlecenie transportowe od (...) K. w G., zgodnie z którym miał podjąć ładunek w dniu 29 sierpnia 2017r. w S. i przewieźć go do L. w Niemczech.

Dowód: zlecenie transportowe nr (...) z 25.08.2017r. (k. 142 – 143 akt)

Do załadunku w dniu 28 sierpnia 2017r. nie doszło, bo właściciel towaru stwierdził, że francuski kontrahent nie zapłacił za towar i do transportu nie dojdzie. Pracownik powoda M. D. potwierdził tę okoliczność i kazał pozwanemu zabrać samochód. Decyzja o tym zapadła po godzinie 16.00, gdy firma pozwanego i powoda już nie pracowały. O kosztach anulacji zlecenia strony miały rozmawiać następnego dnia we wtorek. K. W. poszukał dodatkowego zlecenia transportowego do S. aby samochód nie jechał pusto. Był to transport z T. do P. i następnie do S.. Była to zupełnie inna umowa z innym podmiotem. W poniedziałek po anulowaniu zlecenia nikt już nie dzwonił do pozwanego, że następnego dnia rano ma podstawić samochód w D.. M. D. został poinformowany w czasie rozmowy telefonicznej po anulowaniu zlecenia, że w związku z anulowaniem zlecenia pozwany przyjął inne zlecenie – transport do P., aby następnie wykonać transport ze S. do L.. Do anulowania zlecenia na piśmie nie doszło przez żadną ze stron.

Dowód: zeznania świadka K. W. (k. 219 - 220 akt)

Nadawca ładunku, producent mebli sosnowych J. G. nie został poinformowany o transporcie organizowanym przez francuskiego odbiorcę. Zwykle informował kontrahentów, gdy meble były gotowe i można było przysłać transport. (...) nie były jeszcze gotowe, gdy przyjechał po nie transport. Żeby spakować meble potrzebuje 2-3 dni. Przekazał kierowcy, że załadunku nie będzie, nie prosił go aby stał i czekał. Kierowca stał jeszcze godzinę lub dwie.

Dowód: zeznania świadka J. G. (00:09:02 – 00:34:41 minuta

rozprawy z dnia 28.09.2018r.)

Kierowca pozwanego P. Ś. zgłosił K. W. otrzymaną od J. G. informację, że towar nie będzie załadowany. Również spedytor firmy, która zamawiała transport zadzwonił do P. Ś. i poinformował go, że załadunku nie będzie. K. W. poinformował go następnie, że transport został anulowany. Kierowca otrzymał nowe zlecenie i pojechał się załadować.

Dowód: zeznania świadka P. Ś. (00:03:50 – 00:19:48 minuta

posiedzenia sądu wezwanego - Sądu Rejonowego w Gorzowie Wlkp.

z dnia 21.03.2019r.)

Klient T. S. w B., Francja (zleceniodawcy powoda) firma (...) w C., Francja przez pomyłkę nie zapłaciła za zamówienie firmie (...), która odmówiła załadowania towaru w dniu 28 sierpnia 2017r. z powodu braku płatności. Tego samego dnia, tj. 28 sierpnia 2017r. zamówienie zostało zapłacone i po zaksięgowaniu płatności w firmie (...) załadunek miał miejsce 29 sierpnia 2017r. i został dostarczony do Francji 30 sierpnia 2017r.

Dowód: pismo T. S. w B., Francja z dnia 24.10.2018r. z

tłumaczeniem (k. 224 – 225 akt)

Pozwany podstawił auto w dniu 28 sierpnia 2017r o godzinie 12.13, które przez kilka godzin oczekiwało na załadunek. Syn pozwanego K. W. prowadził rozmowę w tej sprawie ze spedytorem powoda M. D. od godziny 9.10 do 13.56. W rozmowie na komunikatorze (...) w dniu 29 sierpnia 2017r. K. W. oświadczył, że nie podstawia auta albowiem dnia poprzedniego otrzymał od M. D. informację, że nie będzie załadunku oraz taką informację otrzymał od załadowcy.

Dowód: wydruk rozmowy z komunikatora (...) z dnia 28.08.2017r.(k. 99

akt), z dnia 29.08.2017r.(k. 17, 100 – 203 akt)

M. D. skontaktował się z klientem francuskim, informując że załadowca nie mógł załadować towaru. Klient kazał mu czekać na decyzję, której jednak nie było do końca pracy, tj. do 16.00. W sytuacji, gdy kierowca nie ma możliwości załadowania ładunku dochodzi do anulacji zlecenia. We wtorek klient kazał mu załadować samochód. Ze względu na to, że samochodu pozwanego już nie było zamieścił nowe zlecenie na giełdzie (...) i w odpowiedzi zgłosiło się (...) Sp. z o.o. ze S., który zaproponował 1.800 Euro + VAT. Nie było innej możliwości i M. D. zgodził się na tę propozycję.

Dowód: zeznania świadka M. D. (00:15:36 – 00:36:18 minuta

rozprawy z dnia 24.04.2019r.)

We wtorek pracownik powoda M. D. powiedział K. W., że zlecenia nie anulował i kazał mu podstawić samochód w D. celem załadunku. Pozwany nie był w stanie podjąć tego zlecenia ponieważ samochód był już w P. z uwagi na anulowanie zlecenia w poniedziałek.

Dowód: zeznania świadka K. W. (k. 220 akt)

W dniu 29 sierpnia 2017r. pozwany wystawił wobec powoda Notę obciążeniową nr (...) z tytułu anulowania zlecenia transportowego nr (...), w momencie gdy auto było już na załadunku. Pozwany obciążył powoda kwota 2.133,73 zł za utracone korzyści i kwotą 240,12 zł tytułem szkody, łącznie 2.373,85 zł. Nota została doręczona w dniu 5 września 2017r.

Dowód: Nota obciążeniowa Nr (...) z 29.08.2017r. (k. 57 akt), dowód

doręczenia (k. 131 akt)

Prezes zarządu powoda, gdy dowiedział się że nie ma auta na załadunku kazał szukać innego przewoźnika. Następnie wystawił wobec pozwanego notę obciążeniową i reklamację.

Dowód: zeznania powoda (00:36:18 – 01:01:52 minuta rozprawy z dnia

24.04.2019r.)

W dniu 29 sierpnia 2017r. powód zlecił (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w S. transport mebli sosnowych z D. do S. za kwotę 1800 euro + VAT. Załadunek miał nastąpić w dniu 29 sierpnia 2017r. w D., a rozładunek w dniu 30 sierpnia 2017r. w S..

Dowód: zlecenie transportowe z dnia 29.08.2017r. nr (...) (k. 8 - 9

110 – 111 akt)

Przewozu towaru załadowanego w D. w dniu 29 sierpnia 2017r., rozładowanego w S. w dniu 31 sierpnia 2017r. dokonała Firma (...) z P..

Dowód: międzynarodowy list przewozowy CMR (k. 15, 112 akt), specyfikacja

wysyłkowa z 29.08.2017 (k. 1, 113 akt)

W dniu 29 sierpnia 2017r. powód wystawił wobec powoda Notę obciążeniową nr (...). W treści noty wskazano, że w związku z nie wywiązaniem się ze zlecenia nr (...) z dnia 25 sierpnia 2017r. pozwanego obciążono kwotą 800 euro, wynikającą z różnicy pomiędzy zleceniem i przewoźnikiem zastępczym, który musiał być zaangażowany w trybie pilnym co było spowodowane nie wywiązaniem się przez pozwanego ze zlecenia (...) pkt 2 oraz pkt 3.

Dowód: Nota obciążeniowa nr (...) (k. 12 akt)

Pismem z dnia 5 września 2017r. powód poinformował pozwanego, że odsyła bez księgowania notę obciążeniowa nr (...) albowiem zlecenie nr (...) nie zostało przez niego anulowane. Kierowca pozwanego odjechał z miejsca załadunku po jednej godzinie od przyjazdu bez zgody powoda i wbrew warunkom zlecenia. Powód zmuszony był podstawić pojazd zastępczy, który zrealizował transport. Różnica pomiędzy ceną przyjętą przez powoda a ceną samochodu zastępczego to jego strata, którą obciąża pozwanego.

Dowód: pismo powoda z dnia 5.09.2017r. z dowodem doręczenia (k. 106 –

107 akt)

Powód złożył reklamację zlecenia (...) w związku z nie wykonaniem przyjętego do realizacji zlecenia (dokument bez daty). Reklamacja bez daty została doręczona pozwanemu w dniu 8 września 2017r.

Dowód: reklamacja (k. 18 akt), dowód doręczenia w dniu 8.09.2017r. (k. 105

akt)

W dniu 12 września 2017r. (...) wystawił wobec powoda fakturę VAT nr (...) na kwotę 2.214 euro z tytułu usługi spedycji, dotyczącej przewozu na trasie D. - S.. Powód uiścił należność wynikającą z tej faktury w dniu 14 listopada 2017r.

Dowód: faktura VAT z 12.09.2017r. (k. 114 akt), potwierdzenie wykonania

operacji (k. 115 akt)

W dniu 13 września 2017r. powód wezwał pozwanego do zapłaty należności wynikającej z noty nr (...) z 29.08.2017 w kwocie 800 euro w terminie 1 dnia roboczego od dnia otrzymania wezwania.

Dowód: wezwanie do zapłaty z 13.09.2017r. (k. 13 akt)

W dniu 15 września 2017r. powód wystawił wobec pozwanego notę księgową nr (...) na kwotę 170,47 zł z tytułu rekompensaty za koszty odzyskiwania należności zgodnie z art. 10 ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych z dnia 8 marca 2013r.

Dowód: Nota księgowa nr (...) z 15.09.2017r. (k. 14 akt)

Pismem z dnia 25 września 2017r. powód w odpowiedzi na wezwanie do zapłaty pełnomocnika pozwanego oświadczył, że nie przyjmuje noty obciążeniowej nr (...) albowiem zlecenie nie zostało przez powoda anulowane, a kierowca pozwanego odjechał po godzinie oczekiwania.

Dowód: pismo powoda z dnia 25.09.2017r. (k. 108 – 109 akt)

W dniu 18 października 2017r. pozwany wezwał powoda do zaprzestania naruszania dóbr osobistych i usunięcia skutków naruszenia przejawiającego się umieszczeniem bez podstawy faktycznej i prawnej nieistniejącej należności w wysokości 800 euro na giełdzie wierzytelności TranInkasso.

Dowód: wezwanie do zaprzestania naruszania dóbr osobistych i usunięcia

skutków naruszenia (k. 132 – 139 akt)

Sąd ustalił powyższy stan faktyczny na podstawie powołanych wyżej dokumentów, zeznań świadków K. W., P. Ś., częściowo świadków J. G. i M. D. oraz zeznań powoda.

Sąd nie dał wiary zeznaniom świadka J. G., że meble pojechały do Francji dopiero po tygodniu od dnia, kiedy przyjechał po nie pozwany albowiem zeznania w tej części sprzeczne są z dokumentami przedstawionymi przez powoda w postaci umowy zawartej z (...) i listem przewozowym CMR, oświadczeniem zleceniodawcy powoda firmy (...) w B., Francja.

Sąd nie dał wiary zeznaniom świadka M. D., że po godzinie 16.00 w dniu 28 sierpnia 2017r. nie anulował ustnie zlecenia wobec pozwanego. Świadek zeznał, że do godziny 16.00 nie miał żadnej informacji od klienta z Francji odnośnie tego, czy dojdzie do załadunku. M. D. nadal uważa, że w sytuacji, gdy kierowca nie ma możliwości załadowania ładunku dochodzi do anulacji zlecenia. W sytuacji zaistniałej w dniu 28 sierpnia 2017r. konsekwencją takiego rozumowania byłoby jego oświadczenie wobec K. W. i kierowcy pozwanego o anulowaniu zlecenia. Ponadto, gdyby nie doszło do anulowania zlecenia pozwany nie organizowałby transportu do S. we własnym zakresie, tylko czekał na załadunek, zgodnie z zawartą umową z powodem. Transport do S. za pośrednictwem P. był znacznie trudniejszy do wykonania niż zlecenie powoda. Zeznania świadka M. D. są sprzeczne z zeznaniami K. W. i P. Ś. co do okoliczności dokonywania ustnych ustaleń w trakcie prowadzonych rozmów telefonicznych, a w szczególności jego stwierdzenia, że zlecenie jest anulowane.

Dopiero we wtorek 29 sierpnia 2017r., gdy klient kazał jednak wykonać zlecenie, M. D. organizował ponownie transport do S., który okazał się droższy od transportu, który miał wykonać pozwany. Brak pisemnego potwierdzenia faktu anulowania zlecenia w dniu 28 sierpnia 2017r. przez M. D. stał się podstawą próby przerzucenia na pozwanego wyższych kosztów transportu poprzez obciążenie go karą umowną.

Sąd ograniczył dowód z zeznań stron po przesłuchaniu powoda na podstawie art. 302 § 1 k.p.c. albowiem pozwany nie stawiał się na rozprawę prawidłowo wezwany do osobistego stawiennictwa pod rygorem pominięcia dowodu z jego zeznań.

Sąd zważył co następuje:

W niniejszej sprawie zastosowanie mają przepisy Konwencji o umowie międzynarodowego przewozu drogowego towarów (CMR), podpisanej w 1956r. w Genewie (Dz. U. Nr 49, poz. 238 z 14 września 1962r.). Zgodnie z jej art. 1 ust. 1 Konwencję stosuje się do wszelkiej umowy o zarobkowy przewóz drogowy towarów pojazdami, niezależnie od miejsca zamieszkania i przynależności państwowej stron, jeżeli miejsce przyjęcia przesyłki do przewozu i miejsca przewidziane dla jej dostawy, stosownie do ich oznaczenia w umowie, znajdują się w dwóch różnych krajach, z których przynajmniej jeden jest krajem umawiającym się.

Stosowanie Konwencji jest niezależne od miejsca zamieszkania bądź siedziby stron umowy oraz ich przynależności państwowej. Jedynym warunkiem zastosowania postanowień CMR jest okoliczność, że przewóz odbywa się pomiędzy miejscami znajdującymi się w dwóch różnych krajach, z których przynajmniej jeden jest krajem umawiającym się. Z załączonego do pozwu dokumentu zlecenia wynika, że warunki te zostały spełnione w niniejszej sprawie.

Strony zawarły pisemną umowę, nazywając ją zleceniem, w której szczegółowo określiły wzajemne obowiązki przy jej wykonaniu oraz kary umowne za niewykonanie lub nieprawidłowe wykonanie. Ustalając w umowie wynagrodzenie i kary umowne wskazano je w walucie euro.

Powód, stosując się do warunków zlecenia, wystawił Notę obciążeniową nr (...) z dnia 29 sierpnia 2017r. w walucie euro, jednakże powództwo w niniejszej sprawie oparł na żądaniu zasądzenia należności w walucie polskiej.

Zgodnie z art. 358 kodeksu cywilnego jeżeli przedmiotem zobowiązania podlegającego wykonaniu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest suma pieniężna wyrażona w walucie obcej, dłużnik może spełnić świadczenie w walucie polskiej, chyba że ustawa, orzeczenie sądowe będące źródłem zobowiązania lub czynność prawna zastrzega spełnienie świadczenia wyłącznie w walucie obcej (§ 1). Zgodnie z § 3 tego przepisu jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia, wierzyciel może żądać spełnienia świadczenia w walucie polskiej według kursu średniego ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski z dnia, w którym zapłata jest dokonywana.

Z treści cytowanego przepisu wynika uprawnienie dłużnika. Dłużnikowi przysługuje uprawnienie do wykonania zobowiązania opiewającego na walutę obcą w walucie polskiej. Także w razie niespełnienia świadczenia w terminie uprawnienie to zachowuje wyłącznie dłużnik – nie nabywa go wierzyciel (wyrok Sądu Najwyższego z 16.5.2012 r., III CSK 273/11, Legalis).

Jeżeli dłużnik nie dokonał wyboru waluty polskiej, wierzycielowi nie przysługuje uprawnienie do dokonania tego wyboru za dłużnika, nawet jeśli ten nie spełnił świadczenia w terminie. Uprawnienie do zapłaty w złotych jest przywilejem dłużnika, także tego, który nie świadczy na czas. Dłużnik zawsze zachowuje prawo do tego, żeby zapłacić w walucie, na jaką zobowiązanie opiewa. Wierzyciel w przypadku opóźnienia w zapłacie otrzyma więc dług w walucie obcej, powiększony o odsetki za opóźnienie, co powinno zaspokoić jego interes. Jeśli natomiast wierzyciel chce zastrzec także dla siebie uprawnienie do żądania zapłaty w walucie polskiej, musi je wprowadzić do treści zobowiązania, gdyż sam art. 358 k.c. takiego prawa mu nie przyznaje. Zmiany do art. 358 k.c. wprowadzone przez ustawę z 10 lipca 2015r., zmieniającą kodeks cywilny nie zmodyfikowały istotnie przyjętych dotąd rozwiązań.

Wewnętrzna kompozycja art. 358 k.c., nawet po wyodrębnieniu redakcyjnym § 3, nie pozwala na przyjęcie, że doszło do autonomiczności tej regulacji i jej wyizolowania z pozostałej części tego przepisu. Aby zmienić dotychczasowe, trafne stanowisko przyjęte w tym zakresie w judykaturze, należało dodać w art. 358 § 3 k.c., że uprawnienie do wyboru waluty polskiej przysługuje wierzycielowi na wypadek opóźnienia dłużnika ze spełnieniem świadczenia wyrażonego w walucie obcej. Cała struktura zmienionego art. 358 k.c. nadal dotyczy sytuacji, w której to dłużnik podejmuje decyzję o spełnieniu świadczenia w walucie polskiej. Także uzasadnienie projektu odwołuje się dwukrotnie do uprawnienia wierzyciela jedynie co do wyboru kursu przeliczenia, lecz już nie wyboru waluty polskiej zamiast obcej.

Powód również w wezwaniu do zapłaty z dnia 13 września 2017r. opierając się o zapisy umowy stron zażądał zapłaty kwoty 800 euro, a nie jej równowartości w złotych polskich. Zobowiązanie pozwanego wobec powoda wyrażone w złotych polskich nie istnieje.

Ponadto należy stwierdzić, że postępowanie dowodowe wykazało, iż z uwagi na brak możliwości załadowania towaru zgodnie z umową doszło do anulowania zlecenia. Z cytowanego przez powoda pkt.9 zlecenia nie wynika obowiązek oczekiwania przez pozwanego na towar przez 48 godzin, a jedynie wysokość postojowego. Powód nie wykazał, aby strony umówiły się na to, że pozwany będzie oczekiwał na załadunek. Przeciwnie, z oświadczeń załadowcy i przedstawiciela powoda wynikało, że do załadunku nie dojdzie. Obowiązkiem powoda było więc przedstawienie zmiany warunków umowy w zakresie czasu załadowania towaru i jego rozładunku, czego nie wykonał. Pozwany nie byłby w stanie wykonać umowy dokonując załadunku i rozładunku towaru w tym samym dniu – 29 sierpnia 2017r. Ponadto pozwany, kierując się ekonomią swojego przedsiębiorstwa, co jest zrozumiałe, i datą wskazanego w umowie terminu rozładunku w S. zawarł z innym kontrahentem umowę transportową na przewóz ładunku ze S. do L.. Postępowanie powoda mogło uniemożliwić jej wykonanie i narazić pozwanego na szkodę. Zawarcie przez powoda umowy z (...) nie miało związku z pozwanym albowiem nastąpiło po rozwiązaniu z nim umowy. Powód nie mógł wymagać od pozwanego oczekiwania na decyzję co do wykonania transportu przez czas nieokreślony. Okoliczność, że do załadunku doszło następnego dnia wyniknęła z przyczyn niezależnych od obu stron postępowania i miała związek z dokonaniem zapłaty za meble przez odbiorcę zagranicznego. W dniu 28 sierpnia 2017r. powód nie wiedział jeszcze kiedy i czy w ogóle dojdzie do tej zapłaty i kiedy załadowca zgodzi się wydać towar. Gdyby doszło do tego dopiero po tygodniu, to byłoby oczywiste, że pozwany nie może ponosić jakichkolwiek konsekwencji z powodu niezaładowania towaru w dniu 28 czerwca 2017r.

Zdaniem Sądu powód nie ma podstaw do obciążania pozwanego karą umowną z tytułu nieprawidłowego wykonania umowy.

Roszczenie powoda jako nieistniejące i nieudowodnione podlegało więc oddaleniu.

Sąd omyłkowo pominął w treści sentencji wyroku postanowienie o umorzeniu postępowania co do kwoty 170,47 zł, co do której pełnomocnik powoda cofnęła pozew ze zrzeczeniem się roszczenia na rozprawie w dniu 13 września 2019r. i rozstrzygnął o tym na posiedzeniu niejawnym w dniu 21 października 2019r.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie wynikającej z art.98 k.p.c. zasady odpowiedzialności za wynik procesu i obciążył nimi w całości przegrywającego spór powoda. Na koszty, które powód ma obowiązek zwrócić pozwanemu złożyło się wynagrodzenie jego pełnomocnika ustalone w oparciu o § 2 pkt.3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2016r. poz. 1667) wraz z opłatą skarbową w wysokości 17 zł od pełnomocnictwa.

SSR Magdalena Berczyńska -Bruś